

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (Σ.Α.Υ.)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

Φάση Μελέτης	Σ.Α.Υ.
Προκαταρκτική Μελέτη	
Προμελέτη	
Οριστική Μελέτη	X
Μελέτη Εφαρμογής	

Αρ. Εγγράφου		ΤΙΤΛΟΣ: «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΥΠΑΙΘΡΙΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΒΕΛΔΕΜΙΡΗ» ΜΕΛΕΤΗ 55/2013		
Αρ. Αναθεώρ.	Ημερομ.	Περιγραφή/ Αιτία Αναθεώρησης	Συκίες 10-07-2013 Η ΣΥΝΤΑΞΑΣΑ	Συκίες 10-07-2013 ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
1.		ΣΑΥ της Μελέτης Εφαρμογής	ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ Δασολόγος/ΠΕ-14	ΓΙΟΛΤΣΙΔΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ Αρχιτέκτων Μηχανικός Π.Ε. με Β' βαθμό

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	2
ΤΜΗΜΑ Α΄	3
1. ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ – ΧΡΗΣΗ ΑΥΤΟΥ	3
2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΕΡΓΟΥ	4
3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΧΡΕΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ	4
4. ΦΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΦΑΣΗ	4
4.1. ΦΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	4
4.2. ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΦΑΣΗ.....	4
5. ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΔΙΚΤΥΑ Ο.Κ.Ω. (Οργανισμών Κοινής Ωφελείας).....	6
6. ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ Μ.Π.Χ. και Μ.Π.Ε.....	6
ΤΜΗΜΑ Β΄	7
1. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΜΦΑΝΙΣΤΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	7
2. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ.....	8
ΤΜΗΜΑ Γ΄	19
1. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	19
1.1. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ.....	19
ΤΜΗΜΑ Δ΄	22
1. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	22
ΤΜΗΜΑ Ε΄	23
1. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ.....	23
ΤΜΗΜΑ ΣΤ΄	24
1. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΩΔΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (ΣΑΥ)	24
ΤΜΗΜΑ Ζ΄	35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	38

ΤΜΗΜΑ Α΄

1. ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ – ΧΡΗΣΗ ΑΥΤΟΥ

- **Ο χώρος**

Το υπαίθριο parking της οδού Βελδεμίρη ανήκει στην ιδιοκτησία του Δ. Νεάπολης-Συκεών και βρίσκεται στο ΟΤ 32 εντός του πολεοδομικού συγκροτήματος της ΔΕ Συκεών του Δήμου Νεάπολης-Συκεών. Ειδικότερα περικλείεται από τις οδούς Ι. Μιχαήλ, Στ. Βελδεμίρη, Αλ. Παπαναστασίου και Ν. Παρασκευά. Έχει έκταση 2.340,00 τ.μ. και υποστηρίζει περίπου 100 θέσεις παρκαρίσματος αυτοκινήτων σε μια περιοχή όπου το πρόβλημα της εύρεσης θέσης παρκαρίσματος για αυτοκίνητα είναι ιδιαίτερα έντονο, εξαιτίας κυρίως της πυκνής δόμησης.

- **Περιγραφή των προτεινόμενων επεμβάσεων - εξειδικεύσεις.**

Οι προτεινόμενες επεμβάσεις είναι:

1. Τομή οδοστρώματος με ασφαλτοκόπτη.
2. Αποξήλωση ασφαλτοταπήτων και στρώσεων οδοστρωσίας.
3. Τομή οδοστρώματος από ασφαλτοσκυρόδεμα ή άοπλο σκυρόδεμα.
4. Κατασκευή περιζωμάτων δέντρων από σκυρόδεμα.
5. Διάνοιξη λάκκου με διαστάσεις 1,0x1,0 m² και βάθος 1,0 m., όπου θα φυτευτούν τα δεντρύλλια. Η μεταξύ τους απόσταση μπορεί να είναι από 3 m, έως 7 m ανάλογα με τις διαστάσεις της κόμης.
6. Σχηματισμός της λεκάνης
7. Μεταφορά και απόρριψη μπαζών.
8. Πλήρωση των λάκκων με χώμα καθαρό, απαλλαγμένο από πέτρες ή τυχόν μπάζα.
9. Προμήθεια και μεταφορά δέντρων στον τόπο φύτευσης.
10. Φύτευση δένδρου και στήριξη αυτού με πάσσαλο.
11. Λίπανση και πρώτο πότισμα των δένδρων.

Αναλυτικά προβλέπεται:

Η παρούσα μελέτη αναφέρεται στη δημιουργία 37 δενδροδόχων και στη φύτευση 37 πλατύφυλλων δέντρων. Οι θέσεις που έχουν επιλεγεί για δενδροφύτευση έχουν κριθεί έτσι ώστε: α) να μην εμποδίζουν τη διέλευση των αυτοκινήτων στους διαδρόμους του parking, β) να μην εμποδίζουν την είσοδο και την έξοδο των αυτοκινήτων από το χώρο στάθμευσης, γ) να μην προκαλούν ζημιές σε υπάρχοντα

δίκτυα οργανισμών ΔΕΗ-ΟΤΕ-ΟΥΘ, δ) να μην παρενοχλούν το ομαλό και ασφαλές παρκάρισμα των αυτοκινήτων.

Ανάλογα με το είδος τα δένδρα προβλέπεται να είναι:

1. Σε μπάλα χώματος.
2. Με ελάχιστη περίμετρο 12 ή 14 cm στο στηθιαίο ύψος,
3. Ελάχιστο ύψος 2,00 m.
4. Η διακλάδωση να αρχίζει από τα 1,70 m και επάνω.
5. Απαλλαγμένα από οποιοδήποτε είδος ασθένειας στο βλαστό, στα φύλλα ή στη ρίζα, καθώς επίσης απαλλαγμένα και από οποιαδήποτε ένδειξη τροφοπενίας.

Κατασκευή του έργου σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη.

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ - ΣΥΚΕΩΝ

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΧΡΕΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΝΕΑΠΟΛΗΣ - ΣΥΚΕΩΝ

4. ΦΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΦΑΣΗ

4.1. ΦΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Φ1	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ - ΕΡΓΑΣΙΕΣ	1.1 1.2	Προετοιμασία εργοταξίου Σήμανση
Φ2	ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ	2.1	Όπως αναφέρονται στην τεχνική περιγραφή
Φ3	ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΕΙΩΜΑΤΑ -ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ	3.1	Όπως αναφέρονται στην τεχνική περιγραφή

4.2. ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΦΑΣΗ

Οι μέθοδοι εργασίας και τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα και υλικά, που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο είναι ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά. Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι η πιθανή κατάργηση κάποιων μέτρων ασφαλείας, στην περίπτωση που αυτά δεν αφορούν πλέον πραγματοποιούμενη

εργασία και η προσθήκη κάποιων πρόσθετων μέτρων στην περίπτωση αλλαγής κάποιων μεθόδων.

Αναλυτικά οι απαιτούμενες εργασίες και μέσα κατασκευής ανά φάση κατασκευής του έργου είναι οι παρακάτω :

4.2.1 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ

Κατά τη φάση αυτή απαιτείται διαμόρφωση του χώρου εγκατάστασης του χώρου του εργοταξίου, κατασκευή εγκαταστάσεων προσωπικού (γραφείο επίβλεψης, γραφείο εργολάβου, κατάλυμα ενδιαίτησης, εγκαταστάσεις υγιεινής, ήτοι τουαλέτες, ντους, βρύσες, φαρμακείο), σήμανση του χώρου.

4.2.2 ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ – ΕΚΣΚΑΦΕΣ

Κατά τη φάση αυτή γίνονται οι εργασίες που περιλαμβάνονται στις ομάδες των εκσκαφών, όπως αναφέρονται στην τεχνική περιγραφή, στα οικοδομικά έργα.

Τα μηχανήματα που θα απαιτηθούν είναι : τσάπες , φορτηγά μεταφοράς ανατρεπόμενα, φορτωτής και κομπρεσέρ . Η καθαίρεση σε ορισμένα τμήματα του έργου πιθανόν να πραγματοποιηθεί με χειρωνακτικά μέσα.

4.2.3. ΦΥΤΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Κατά τη φάση αυτή γίνονται οι εργασίες που περιλαμβάνονται στην ομάδα των φυτοτεχνικών εργασιών, όπως αναφέρονται στην τεχνική περιγραφή.

Τα μηχανήματα που θα απαιτηθούν είναι : φορτηγά μεταφοράς ανατρεπόμενα.

Όλα τα υλικά θα καλύπτουν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών

5. ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΔΙΚΤΥΑ Ο.Κ.Ω. (Οργανισμών Κοινής Ωφελείας)

Στην περιοχή του έργου, τα δίκτυα Ο.Κ.Ω. που είναι γνωστά στους μελετητές είναι της Δ.Ε.Η., του ΟΤΕ και της ΕΥΑΘ.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις εκσκαφές έτσι ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε καταστροφή των υφιστάμενων υπόγειων δικτύων καθώς και των παρόδιων ιδιοκτησιών. Σε περίπτωση οποιασδήποτε καταστροφής όλων των παραπάνω αναφερόμενων δικτύων και των παρόδιων ιδιοκτησιών, ο εργολάβος οφείλει να αποκαθιστά άμεσα και με δική του ζημία, τις βλάβες.

6. ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ Μ.Π.Χ. και Μ.Π.Ε.

Θεωρείται αυτονόητο ότι ο ανάδοχος του έργου θα ακολουθήσει τα όσα αναφέρονται στην μελέτη και θα ενημερώνει τις αρμόδιες Υπηρεσίες για τις οποιοσδήποτε πιθανές αλλαγές.

ΤΜΗΜΑ Β΄

1. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΜΦΑΝΙΣΤΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ακολούθως αναλύονται οι γενικές φάσεις κατασκευής και εκτίθενται οι ανάλογοι εργασιακοί κίνδυνοι.

Συμπληρώνονται οι επισυναπτόμενοι πίνακες, που συντίθεται οριζόντια μεν από προκαταγεγραμμένες «πηγές κινδύνων» κατακόρυφα δε από μη προκαθορισμένες «φάσεις και υποφάσεις εργασίας». Ο συντάκτης του ΣΑΥ :

- Αντιστοιχίζει τις φάσεις / υποφάσεις του χρονοδιαγράμματος του μελετώμενου έργου, όπως αυτές απαριθμούνται στο ΣΑΥ, σε θέσεις του πινακιδίου που, για λόγους ευκολίας, είναι ενσωματωμένο σε όλους τους πίνακες (αν υπάρχει ανάγκη διάκρισης περισσότερων φάσεων / υποφάσεων, θα πρέπει να γίνει αντίστοιχη προσαρμογή του πινακιδίου).
- Για κάθε επιμέρους φάση / υποφάση εκτέλεσης του έργου, επισημαίνει τους κινδύνους που, κατά την κρίση του, ενδέχεται να παρουσιαστούν. Η επισημάνση γίνεται με την αναγραφή των αριθμών 1 , 2 ή 3 στους κόμβους του πίνακα, όπου αντίστοιχα εντοπίζεται πιθανή πηγή κινδύνου. Η χρήση των αριθμών είναι υποκειμενική, αποδίδει δε την αντίληψη του συντάκτη για την ένταση των κινδύνων

☒ Ο αριθμός 3 χαρακτηρίζει περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι

- ✓ Η πηγή κινδύνου είναι συνεχώς παρούσα κατά την εξεταζόμενη φάση / υποφάση εργασίας (π.χ. κίνδυνος κατάρρευσης κατά την εκσκαφή θεμελίων δίπλα σε παλαιά οικοδομή).
- ✓ Οι ιδιαίτερες συνθήκες του έργου δημιουργούν αυξημένη πιθανότητα επικίνδυνων καταστάσεων (π.χ. κίνδυνος

αστοχίας των πρανών εκσκαφής, όταν το έδαφος είναι μικρής συνεκτικότητας ή υδροφορεί κλπ).

- ✓ Ο κίνδυνος είναι πολύ σοβαρός, έστω και αν η πιθανότητα να επισυμβεί είναι περιορισμένη (π.χ. κίνδυνος έκρηξης λόγω απρόσεκτης χρήσης ηλεκτρικού ρεύματος ή γυμνής φλόγας σε χώρο αποθήκευσης εκρηκτικών ή σε δεξαμενή καυσίμων).

☒ Ο αριθμός 1 χαρακτηρίζει περιπτώσεις όπου

- ✓ Η πηγή κινδύνου εμφανίζεται περιοδικά ή με χρονικά διαλείποντα τρόπο (π.χ. κίνδυνοι τραυματισμών από ανατροπές υλικών, σε οικοδομικό εργοτάξιο).
- ✓ Δεν συντρέχουν ειδικές αιτίες αύξησης των κινδύνων (π.χ. κίνδυνοι από την κίνηση οχημάτων σε ένα ευρύχωρο υπαίθριο εργοτάξιο).
- ✓ Ο κίνδυνος δεν είναι σοβαρός, έστω κι αν η πιθανότητα να επισυμβεί είναι μεγάλη (π.χ. κίνδυνοι από την εκτέλεση υπαίθριων εργασιών σε συνθήκες καύσωνα).

☒ Ο αριθμός 2 χαρακτηρίζει τις θεωρούμενες ως «ενδιάμεσες» των 1 και 3 περιπτώσεις.

2. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

---

1. Να απαγορευθεί η χωρίς λόγο παραμονή προσωπικού κοντά στα πρανή των εκσκαφών.
2. Τα κάθε είδους μηχανήματα του έργου, πρέπει να απέχουν τουλάχιστον 2 μέτρα καθ' ύψος από το δίκτυο της ΔΕΗ. Η ίδια απόσταση πρέπει να τηρείται περιμετρικά των αγωγών για τα κινητά μέρη των μηχανημάτων (γερανός, αντλία σκυροδέματος κλπ).

3. Να χρησιμοποιούνται μέσα ατομικής προστασίας της ακοής (κυρίως για τους χειριστές τσάπας, τροχού κλπ)
4. Να χρησιμοποιούνται τα προβλεπόμενα μέσα ατομικής προστασίας (κυρίως για τους χειριστές οξυγονοκόλλησης, ηλεκτροκόλλησης, τροχού κλπ).
5. Μέτρα που πρέπει να ληφθούν προβλεπόμενα από την νομοθεσία ΠΔ-1073/81, ΠΔ-778/80, ΠΔ-396/94, ΠΔ 95/98, ΠΔ89/99, ΠΔ 159/99, Δ1 3Ε/8068/510 2000.
6. Τήρηση των αντίστοιχων κανονισμών ΚΕΗΕ – ΤΟΤΕΕ κατά την εκτέλεση των Η/Μ εργασιών.
7. Όλες οι ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες θα εκτελούνται αποκλειστικά από προσωπικό που κατέχει την ανάλογη άδεια εγκαταστάτου.
8. Όλα τα χρησιμοποιούμενα υλικά των Η/Μ εγκαταστάσεων θα είναι κατάλληλα για την προβλεπόμενη χρήση και θα έχουν την ανάλογη άδεια / πιστοποίηση τύπου που απαιτείται κατά περίπτωση από αρμόδιο όργανο της ΕΕ.
9. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν για το έργο θα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με τα κατάλληλα πιστοποιητικά και σήμανση που προβλέπεται από την αντίστοιχη νομοθεσία.

10. Αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων

Στις πιο πιθανές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης κατά τη διάρκεια της φάσης κατασκευής του έργου όπως :

- Πλημμύρες
- Πυρκαγιές
- Καταρρεύσεις
- Ατυχήματα γενικά

Ο ανάδοχος θα εξασφαλίζει πάντοτε να υπάρχουν όλα τα απαραίτητα μέσα διαθέσιμα, όπως :

- ☒ Πυροσβεστήρες
- ☒ Μέσα παροχής πρώτων βοηθειών (φαρμακείο)
- ☒ Τηλέφωνα
- ☒ Αντλίες

- ☞ Γερανοί
- ☞ Γεννήτριες
- ☞ Φορτωτές
- ☞ Εκσκαφείς

Για κάθε περίπτωση θα υπάρχουν προτεινόμενες ενέργειες (βλέπε πυρόσβεση, χώροι συγκέντρωσης, διαδικασία εκκένωσης κλπ).

Από άποψη κάλυψης προσωπικού για την εφαρμογή μέτρων και διαδικασιών σε κάθε περίπτωση κατάστασης έκτακτης ανάγκης θα υπάρχει πλήρης κατάσταση ονομάτων του προσωπικού που θα είναι αρμόδιο, π.χ.

- ⇒ Συντονιστής (ορισμένος) αντιμετώπισης έκτακτης κατάστασης / ανάγκης
- ⇒ Ομάδα πυρόσβεσης
- ⇒ Προσωπικό ασφαλείας (γιατρός και τεχνικός ασφαλείας)
- ⇒ Ομάδα παροχής πρώτων βοηθειών
- ⇒ Φύλακες

Για κάθε ανάγκη επικοινωνίας με εσωτερική ή εξωτερικές αρχές / υπηρεσίες θα υπάρχουν διαθέσιμα και κοινοποιημένα – αναρτημένα σε εμφανή σημεία τα κάτωθι :

- Κατάσταση τηλεφώνων έκτακτης ανάγκης
- Κατάσταση προσωπικού του Αναδόχου και της επίβλεψης που πρέπει να είναι ενημερωμένο και κατάλληλα εκπαιδευμένο για κάθε περίπτωση
- Διαθέσιμες / προσβάσιμες εξωτερικές υπηρεσίες όπως νοσοκομεία, πυροσβεστική, αστυνομία κλπ.
- Ειδικά για τις περιπτώσεις ατυχημάτων με ηλεκτρικό ρεύμα εφόσον διαπιστωθεί ανυπαρξία καρδιακού τόνου στο θύμα του ατυχήματος.

α) πρέπει να ειδοποιηθεί άμεσα ασθενοφόρο το οποίο θα διαθέτει φορητή συσκευή καρδιακής ανάταξης (defibrillator) με αναφορά ότι πρόκειται για ηλεκτρικό ατύχημα.

β) το θύμα του ατυχήματος πρέπει να υποβληθεί σε συνεχόμενες καρδιακές μαλάξεις συνδυαζόμενες με τεχνητή αναπνοή από κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό μέχρι την έλευση του ασθενοφόρου (για αποφυγή του

φαινομένου υποοξυγόνωσης του εγκεφάλου που συνεπάγεται κατά κανόνα μη ανατάξιμη κατάσταση).

Μεγάλη έμφαση θα δίνεται στην πραγματοποίηση ασκήσεων αναπαράστασης περιστατικών, όπου είναι δυνατόν, προκειμένου το προσωπικό να είναι άρτια εκπαιδευμένο και εξοικειωμένο για την πλήρη εφαρμογή μέτρων.

11. Εργασίες γενικών εκσκαφών

Εφαρμόζεται σε οποιοδήποτε εργοταξιακό έργο που αφορά αρμοδιότητες Πολιτικού Μηχανικού, συμπεριλαμβανομένων των οικοδομικών, οδοποιίας και υδραυλικών.

Πριν την έναρξη εργασιών εκσκαφής πρέπει να ερευνάται, η συνεργασία των αρμοδίων φορέων, η ύπαρξη και η θέση, στο χώρο του εργοταξίου, τα δίκτυα ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφώνου, φωταερίου, ύδατος κλπ. και να γίνεται σε κάθε περίπτωση απαιτούμενη απομόνωση και μεταφορά αυτών.

Οι εκσκαφές εκτελούνται με μηχανικά μέσα λαμβάνοντας υπόψη την αντιστήριξη των πρηνών των παρακείμενων οικοδομών, των καταστρωμάτων οδών κλπ.

Να μην επιτρέπεται η ανάληψη εργασίας πριν βεβαιώσει ο αρμόδιος εργολάβος ή ο επιβλέπων μηχανικός ότι δεν υπάρχει κίνδυνος.

12. Πρόσθετα

- Ο Ανάδοχος μεριμνά έτσι ώστε σε κάθε περίπτωση βλάβης του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού, να διαθέτει τα μέσα της άμεσης επισκευής ή και αντικατάστασής του με εφεδρικό εξοπλισμό έτσι ώστε πάντοτε να αποφεύγεται οποιαδήποτε καθυστέρηση ολοκλήρωσης των φάσεων του έργου σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.
- Η διέλευση και παραμονή ατόμων στο χώρο του εργοταξίου απαγορεύεται, εκτός από το εξουσιοδοτημένο για την κατασκευή προσωπικό του έργου.
- Τα άχρηστα αντικείμενα, υπολείμματα υλικών, φθαρμένα υλικά κλπ θα συλλέγονται σε ενοικιαζόμενο container. Το container θ' απομακρύνεται κατά διαστήματα και θα αντικαθίστανται με άλλο κενό.
- Στο εργοτάξιο θα διαμορφωθεί φαρμακείο με τα απαραίτητα είδη πρώτων βοηθειών. Σε εμφανή θέση δίπλα στο φορητό φαρμακείο θα αναγράφονται η

διεύθυνση και το τηλέφωνο του πλησιέστερου φαρμακείου και του υποκαταστήματος του ΙΚΑ που καλύπτει την περιοχή.

13. Γενικές διατάξεις

Για την διαρκή επίβλεψη και επιμέλεια της εφαρμογής του παρόντος ΠΔ-778/80 «περί των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών» στις οικοδομικές και εν γένει εργοταξιακές εργασίες, παρίσταται ανελλιπώς σε όλη την διάρκεια της ημερήσιας εργασίας οι νόμω υπόχρεοι εργοδότες ή οι εκπρόσωποι αυτών.

Το προσωπικό κάθε συνεργείου πρέπει να επιθεωρείται τουλάχιστον μία φορά την ημέρα από τον επικεφαλής του υπεργολάβου, μία φορά την εβδομάδα, από τον εργολάβο, εφόσον έχει ειδικές γνώσεις ή από κατάλληλο εκπρόσωπό του.

Οι υπεργολάβοι και οι εργολάβοι, οφείλουν διαρκώς να καθοδηγούν τους εργαζόμενους για κάθε φύσεως εργασία απαιτούμενων μέτρων ασφαλείας.

Οι απασχολούμενοι και ειδικότερα οι νεοπροσλαμβανόμενοι πρέπει να επιμορφώνονται σχετικά με τους κινδύνους τους συνυφασμένους με την εργασία τους και γενικότερα να ενημερώνονται για τις διατάξεις του παρόντος.

Σε κάθε εργοτάξιο τηρείται από τον εργοδότη ή από τον αρμόδιο εξουσιοδοτημένο όργανο ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας, της εργασίας στο οποίο αναγράφεται όσα προβλέπονται και αναφέρονται στις συναφείς διατάξεις και στους κανόνες ασφαλείας.

- α) ο αριθμός της θεωρημένης βεβαίωσης του επιβλέποντος μηχανικού της που αφορά την καταλληλότητα των εξωτερικών ικριωμάτων και αναφέρεται στην παρ. 2 του Αρθ. 3 του Π.Δ. 778/80 «περί των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών».
- β) Οι κατά την παρ. 4 του Αρθ.-21 του ΠΔ/τος 1073/81 επιθεωρήσεις προ της επαναλήψεως εργασιών διακοπείσων λόγω θεομηνίας.
- γ) Οι κατά το Αρθ.-13 του ΠΔ/τος 1073/81 επιθεωρήσεις των πρανών ορυγμάτων και των αντιστηρίξεως των.
- δ) Οι κατά το Αρθ.-35 του ΠΔ/τος 1073/81 άδεια του επιβλέποντος μηχανικού για την περίπτωση εγκαταστάσεως, ανυψωτικής μηχανής επί ικριώματος (ως και η εν προκειμένου ενίσχυσής του).

- ε) Οι κατά την παρ. ΙΕ΄ του Αρθ.-60 του ΠΔ/τος 1073/81 γενικές επιθεωρήσεις συρματόσχοινων ως και κατά την παρ. ΙΖ΄ του ίδιου άρθρου απαιτούμενοι επανέλεγχοι.
- στ) Οι κατά το Αρθ.-67 του ΠΔ/τος 1073/81 οριζόμενοι έλεγχοι και επανέλεγχοι των ανυψωτικών μηχανημάτων.
- ζ) Λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού εργασίας μετά την γνώμη του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας.
- Κάθε εργαζόμενος και οποιοδήποτε άλλο άτομο το οποίο βρίσκεται στους τόπους εργασίας, πρέπει να συνεργάζεται μετά τον εργοδότη για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
  - Κάθε εργαζόμενος ο οποίος ασχολείται στο εργοτάξιο, πρέπει να ειδοποιεί αμέσως τον εργοδότη ή τον προϊστάμενο του εργοταξίου για οποιοδήποτε ελάττωμα το οποίο ίσως αντιληφθεί στην εγκατάσταση ή στις μηχανές ή οποιοδήποτε λάθος ατόμου το οποίο μπορεί να προκαλέσει ατύχημα.
  - Κανένας δεν μπορεί να παρενοχλεί, να μετατοπίζει, να αφαιρεί να προκαλεί βλάβες ή να καταστρέψει τις εγκαταστάσεις κατά τις διατάξεις του ΠΔ 1073/81 ή άλλου κανονισμού, χωρίς να λαμβάνει την άδεια του εργοδότη ή του υπεύθυνου προϊσταμένου του εργοταξίου.
  - Κάθε εργαζόμενος πρέπει να χρησιμοποιεί τα μέσα προστασίας και όλες τις διατάξεις ασφαλείας, ή τις άλλες εγκαταστάσεις οι οποίες προβλέπονται για την προστασία του και πρέπει να συμμορφώνονται προς το σύνολο των οδηγιών ασφαλείας οι οποίες αναφέρονται στην εργασία του.
  - Κάθε εργαζόμενος πρέπει να εφαρμόζει μεθόδους εργασίας ασφαλείς, να λαμβάνει τις απαραίτητες προφυλάξεις για την προσωπική του ασφάλεια και για την ασφάλεια οποιουδήποτε ατόμου και να απέχει από οποιαδήποτε πράξη ή οποία ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο τον ίδιο ή οποιοδήποτε άλλο άτομο.
  - Κανένας εργαζόμενος δεν πρέπει να προσέρχεται ή να εγκαταλείπει την θέση του, χωρίς τη χρησιμοποίηση των μέσων ασφαλούς πρόσβασης ή εξόδου, τα οποία έχουν προβλεφθεί.

Οι νόμιμοι υπόχρεοι εργοδότες και οι εκπρόσωποι αυτών υποχρεούνται σε περίπτωση ατυχήματος επισυμβάντος στον τόπο εργασίας σε κάποιο εργαζόμενο, να ειδοποιούν την πληρέστερη Αστυνομική Αρχή, να αναγγέλλουν εντός εικοσιτεσσάρων

(24) ωρών το ατύχημα στο κοντινότερο τμήμα ή γραφείο εργασία, να διατηρούν αμετάβλητα τα στοιχεία, τα οποία μπορούν να χρησιμεύσουν στην εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος.

Ο εργοδότης ή ο εκπρόσωπος αυτού υποχρεούται μόλις συμβεί το ατύχημα να μεριμνήσει για την άμεση παροχή πρώτων βοηθειών στον παθόντα με τα μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 110 του ΠΔ 1073/81 σε σοβαρότερες δε περιπτώσεις, για εργοτάξια μη εμπίπτουν στις περιπτώσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 110 για την άμεση μεταφορά του παθόντος στο πλησιέστερο φαρμακείο ή σταθμό πρώτων βοηθειών ή νοσοκομείο ή κλινική.

Ο έλεγχος και η επίβλεψη της εφαρμογής τόσο του ΠΔ 1073/81 όσο και του ΠΔ 778/80 ανατίθεται στα αρμόδια όργανα του Υπουργείου Εργασίας και της Αστυνομικής Αρχής.

Τα παραπάνω όργανα δικαιούται να διατάσσουν την διακοπή της εργασίας σε ένα τμήμα ή στο σύνολο του έργου κατά το διενεργούμενο έλεγχο και στο υπό κατασκευή έργο όταν δεν έχουν ληφθεί τα απαιτούμενα προβλεπόμενα μέτρα ασφαλείας.

2. ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Κίνδυνοι	Πηγές κινδύνων	Φάση 1 ^η			Φάση 2 ^η	Φάση 3 ^η
		Φ1.1	Φ1.2		Φ2.1	Φ3.1
0100.Αστο- χίες εδάφους	01201 Κατάρρευση Απουσία / ανεπάρκεια υποστήριξης					
1100. Κίνηση οχημάτων και μηχανημάτων	1101 Συγκρούσεις οχήματος - οχήματος	1			1	1
	1102 Συγκρούσεις οχήματος - προσώπων	1			1	1
	1103 Συγκρούσεις οχήματος - σταθερού εμποδίου	1			1	1
	1104 Συνθλίψεις μεταξύ οχήματος - οχήματος	1			1	1
	1105 Συνθλίψεις μεταξύ οχήματος - σταθερού εμποδίου	1			1	1
	1106 Ανεξέλεγκτη κίνηση - Βλάβες συστημάτων	1			1	1
	1107 Ανεξέλεγκτη κίνηση - Ελλιπής ακινητοποίηση	1			1	1

1200. Ανατροπή οχημάτων και μηχανημάτων	1201	Ασταθής έδραση					
	1202	Υποχώρηση εδάφους				1	
	1203	Έκκεντρη φόρτιση					
	1204	Εργασία σε πρανές					
	1205	Υπερφόρτωση					
	1206	Μεγάλες ταχύτητες					
1300. Μηχανήματα με κινητά μέρη	1301	Στενότητα χώρου				1	1
	1302	Βλάβη συστημάτων κίνησης	1			1	
	1303	Ανεπαρκής κάλυψη κινουμένων τμημάτων - πτώσεις					
	1304	Ανεπαρκής κάλυψη κινουμένων τμημάτων - παγιδεύσεις μελών					
	1305	Τηλεχειριζόμενα μηχανήματα και τμήματα τους					
1400. Εργασία χειρός	1401	Δράπανα, τρυπάνια, σβουράκια, κτλ.	1				
	1402	Τόρνος	1				
	1403	Οξυγονοκόλληση	1				

Κίνδυνοι	Πηγές κινδύνων	Φάση 1 ^η			Φάση 2 ^η	Φάση 3 ^η	
		Φ1.1	Φ1.2		Φ2.1	Φ3.1	
2100. Εύφλεκτα υλικά	2101	Έκκλιση / διαφυγή εύφλεκτων αερίων					
	2102	Δεξαμενές / αντλίες καυσίμων					
	2103	Μονωτικά διαλύτες, κλπ. εύφλεκτο					
	2104	Ασφαλτοστρώσεις / χρήση πίσσας					
	2105	Αυτανάφλεξη - εδαφικά υλικά					
	2106	Αυτανάφλεξη - απορρίμματα					
	2107	Επέκταση εξωγενούς εστίας. Ανεπαρκής προστασία					

2200. Σπινθήρες και βραχυ-κυκλώματα	2201	Εναέριοι αγωγοί υπό τάση					
	2202	Υπόγειοι αγωγοί υπό τάση					
	2203	Εντοιχισμένοι αγωγοί υπό τάση					
	2204	Εργαλεία που παράγουν εξωτερικό σπινθήρα					1
2300. Υψηλές θερμοκρασίες	2301	Χρήση φλόγας - οξυγονοκολλήσεις					
	2302	Χρήση φλόγας - κασσιτεροκολλήσεις					
	2303	Χρήση φλόγας - χυτεύσεις					
	2304	Ηλεκτροσυγκολλήσεις					
	2305	Πυρακτώσεις υλικών					
2400. Άλλη πηγή	2401						
	2402						
	2403						
	2404						

Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φάση 1 ^η			Φάση 2 ^η	Φάση 3 ^η
			Φ1.1	Φ1.2		Φ2.1	Φ3.1
3100. Δίκτυα	3101	Προϋπάρχοντα εναέρια δίκτυα				1	1
	3102	Προϋπάρχοντα υπόγεια δίκτυα				1	1
	3103	Προϋπάρχοντα εντοιχισμένα δίκτυα					
	3104	Προϋπάρχοντα επιτοίχια δίκτυα					
	3105	Δίκτυα ηλεκτροδότησης έργου					
	3106	Ανεπαρκής αντικεραυνική προστασία					
	3107	Ηλεκτροκίνητα μηχανήματα					

	3108	Ηλεκτροκίνητα εργαλεία	1				
4100. Υψηλές Θερμοκρασίες	4101	Συγκολλήσεις/ συντήξεις					
	4102	Υπέρθερμα ρευστά					
	4103	Πυρακτωμένα στερεά					
	4104	Τηγματα μετάλλων					
	4105	Άσφαλτος / πίσσα					1
	4106	Καυστήρες					
	4107	Υπερθερμαινόμενα τμήματα μηχανών	1				
4200. Καυστικά υλικά	4201	Ασβέστης					
	4202	Οξεία					

Κίνδυνοι	Πηγές κινδύνων	Φάση 1 ^η			Φάση 2 ^η	Φάση 3 ^η	
		Φ1.1	Φ1.2		Φ2.1	Φ3.1	
5100. Φυσικοί παράγοντες	5101	Ακτινοβολίες					
	5102	Θόρυβος /δονήσεις	1			1	
	5103	Σκόνη				1	1
	5104	Υπαίθρια εργασία / παγετός					
	5105	Υπαίθρια εργασία / καύσωνας					1
	5106	Χαμηλή θερμοκρασία χώρου εργασίας				1	
	5107	Υψηλή θερμοκρασία χώρου εργασίας				1	1
	5108	Υγρασία χώρου εργασίας					
	5109	Υπερπίεση / υποπίεση					
5200 Χημικοί παράγοντες	5201	Δηλητηριώδη αέρια					
	5202	Χρήση τοξικών υλικών					
	5203	Αμίαντος					
	5204	Ατμοί τηγμάτων					

	5205	Αναθυμιάσεις υγρών / βερνίκια, κόλλες, μονωτικά, διαλύτες					
	5206	Καπναέρια ανατινάξεων					
	5207	Καυσαέρια μηχανών εσωτ. καύσης				1	1
	5208	Συγκολλήσεις					
5300 Βιολογικοί παράγοντες	5301	Μολυσμένα εδάφη					
	5302	Μολυσμένα κτίρια					
	5303	Εργασία σε υπονόμους, βόθρους					
	5304	Χώροι υγιεινής					

ΤΜΗΜΑ Γ΄

1. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

1.1. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Για κάθε «πηγή κινδύνων» που έχει επισημανθεί στους πίνακες του Τμήματος Β (στήλη 1), καταγράφονται οι φάσεις / υποφάσεις όπου υπάρχει πιθανότητα εμφάνισης (στήλη 2), αναγράφονται οι σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που προβλέπουν τη λήψη μέτρων προστασίας (στήλη 3), και συμπληρώνονται τα κατά την κρίση του συντάκτη αναγκαία πρόσθετα ή ειδικά μέτρα προστασίας που επιβάλλονται από τις ιδιαίτερες συνθήκες ή απαιτήσεις του έργου (στήλη 4).

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β			ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2.1) ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤ ΗΤΑΣ	(2.2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
01201	1	Όπως πίνακας εκτίμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 2-17	Να υπάρχει καλή σήμανση στο χώρο του εργοταξίου. Η θέση στάσης, εργασίας καθώς και η κίνηση των μηχανημάτων, δεν πρέπει να δημιουργεί κινδύνους για τα ίδια, το προσωπικό ή τρίτους. Να λαμβάνονται όλα τα μέτρα ατομικής προστασίας.
1101	1	Όπως πίνακας εκτίμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 45-51	
1102	1	Όπως πίνακας εκτίμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 45-51	
1103	1	Όπως πίνακας εκτίμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 45-51	
1104	1	Όπως πίνακας εκτίμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 45-51	

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β			ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2.1) ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤ ΗΤΑΣ	(2.2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
1105	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 45-51	<p>Να υπάρχει καλή σήμανση στο χώρο του εργοταξίου. Η θέση στάσης, εργασίας καθώς και η κίνηση των μηχανημάτων, δεν πρέπει να δημιουργεί κινδύνους για τα ίδια, το προσωπικό ή τρίτους. Να λαμβάνονται όλα τα μέτρα ατομικής προστασίας.</p>
1106	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 45-51	
1107	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 45-51	
1201	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 45-51	
1202	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 45-51	
1203	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 45-51	
1204	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 45-51	
1301	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 45-51	
1302	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 45-51	
1401	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 97-108	
1402	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 97-108	
1403	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 97-108	
2104	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 92-95	
2201	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 96	

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β			ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2.1) ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤ ΗΤΑΣ	(2.2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
2204	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 96	<p>Να υπάρχει καλή σήμανση στο χώρο του εργοταξίου. Η θέση στάσης, εργασίας καθώς και η κίνηση των μηχανημάτων, δεν πρέπει να δημιουργεί κινδύνους για τα ίδια, το προσωπικό ή τρίτους. Να λαμβάνονται όλα τα μέτρα ατομικής προστασίας.</p>
3101	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 52-69	
3102	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 52-69	
3108	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 52-69	
4105	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 96	
4107	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 96	
5102	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 102-108	
5103	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 102-108	
5104	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 102-108	
5105	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 102-108	
5106	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 102-108	
5107	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 102-108	
5207	1	Όπως πίνακας εκτιμησης κινδύνου	Π.Δ. 1073/81 : ΑΡΘΡΑ 102-108	
Για τις πηγές κινδύνου πέρα από το ΠΔ 1073/81 ισχύουν ότι προβλέπεται από το σύνολο της νομοθεσία.				

ΤΜΗΜΑ Δ΄

1. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σχεδιάζεται στον προβλεπόμενο χώρο αυτού του εντύπου ή επισυνάπτεται σχεδιάγραμμα της θέσης του έργου, στο οποίο θα φαίνονται με χαρακτηριστικό και εύκολα αντιληπτό τρόπο (π.χ. διαφορετικό χρώμα, διαφορετικό είδος ή πάχος γραμμών κλπ) ή και περιγραφικά τα παρακάτω στοιχεία:

- *διόδους προσπέλασης στο εργοτάξια*
- *τις διόδους κυκλοφορίας πεζών κα οχημάτων εντός του εργοταξίου*
- *τους χώρους εγκατάστασης του βασικού μηχ. Εξοπλισμού*
- *τους χώρους αποθήκευσης*
- *τους χώρους των αχρήστων και επικίνδυνων υλικών και της περιγραφής του τρόπου αποκομιδής τους*
- *τους χώρους υγιεινής, εστίασης και πρώτων βοηθειών*
- *άλλων σημείων, χώρων ή ζωνών που απαιτούνται για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων*
- *τυχούσες μελέτες για την κατασκευή απαιτούμενων ειδικών ικριωμάτων*

Η συμπλήρωση του τμήματος αυτού θα γίνει από τον Ανάδοχο του έργου, όταν οριστικοποιηθεί το χρονοδιάγραμμα του έργου και αποφασιστούν οι θέσεις εγκατάστασης του εργοταξίου, λατομείων κλπ.

ΤΜΗΜΑ Ε΄

1. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Καταχωρούνται εδώ οι τίτλοι των νομοθετικών διατάξεων των οποίων έχει γίνει αναφορά στον πίνακα του Τμήματος Γ του ΣΑΥ.

ΠΔ 1073/81
ΠΔ 305/96
ΠΔ 95/78
Π.Δ. 395/94
ΠΔ 778/80
Π.Δ. 396/94
Π.Δ. 22/1933
Π.Δ. 17/78
ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/1993
Π.Δ. 105/95
Π.Δ. 212/76
Π.Δ. 225/89
Ν.2094
Π.Δ. 397/94
Π.Δ. 95/1978
ΠΔ 71/88 ΚΕΗΕ
ΠΔ 85/91
Π.Δ. 77/1993
ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΥΠ.ΕΡΓ.
130329/03.07.95, 140120/89/ΚΥΑΕ
και 130427/90/ΔΣΕ
Ν1181/81 Α2στ/1539/1985
Π.Δ. 399/94
Ν. 1430/84
ΥΑ Β 10451/929/88
Δ13Ε/5933/3-8-1999
Π.Δ. 378/94
Π.Δ. 845/96
ΚΜΛΕ (Απ. Υπ. Εν. Φυσ. Πόρων ΙΙ-
5η/Φ/17402/84 ΦΕΚ 931/Β/31.12.84)

ΤΜΗΜΑ ΣΤ΄

1. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΩΔΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (ΣΑΥ)

---

0 1000. ΑΣΤΟΧΙΕΣ ΕΔΑΦΟΥΣ

01100. Φυσικά πρανή

- 01101 Κατολίσθηση Απουσία/ ανεπάρκεια υποστήριξης
- 01102 Αποκολλήσεις Απουσία / ανεπάρκεια
- 01103 Στατική επιφόρτιση Εγκαταστάσεις εξοπλισμός
- 01104 Δυναμική επιφόρτιση Φυσική αιτία
- 01105 Δυναμική επιφόρτιση Ανατινάξεις
- 01106 Δυναμική επιφόρτιση Κινητός εξοπλισμός

01200. Τεχνητά πρανή & Εκσκαφές

- 01201 Κατάρρευση Απουσία / ανεπάρκεια υποστήριξης
- 01202 Αποκολλήσεις Απουσία / ανεπάρκεια προστασίας
- 01203 Στατική επιφόρτιση Υπερύψωση
- 01204 Στατική επιφόρτιση Εγκαταστάσεις / εξοπλισμός
- 01205 Δυναμική επιφόρτιση Φυσική αιτία
- 01206 Δυναμική επιφόρτιση Ανατινάξεις
- 01207 Δυναμική επιφόρτιση Κινητός εξοπλισμός

01300. Υπόγειες εκσκαφές

- 01301 Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Ανυποσύλωτα τμήματα
- 01302 Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Ανεπαρκής υποσύλωση
- 01303 Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Καθυστερημένη υποσύλωση
- 01304 Κατάρρευση μετώπου προσβολής

01400. Καθιζήσεις

- 01401 Ανυποστήρικτες παρακείμενες εκσκαφές
- 01402 Προϋπάρχουσα υπόγεια κατασκευή
- 01403 Διάνοιξη υπογείου κατασκευή
- 01404 Ερπυσμός
- 01405 Γεωλογικές / γεωχημικές μεταβολές
- 01406 Μεταβολές υδροφόρου ορίζοντα
- 01407 Υποσκαφή / απόπλυση
- 01408 Στατική επιφόρτιση
- 01409 Δυναμική καταπόνηση-φυσική αιτία
- 01410 Δυναμική καταπόνηση- ανθρωπογενής αιτία

01500. Άλλη πηγή

- 01501
- 01502
- 01503

0 2000. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΟ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ

02100. Κίνηση οχημάτων και μηχανημάτων

- 02101 Συγκρούσεις οχήματος-οχήματος
- 02102 Συγκρούσεις οχήματος-προσώπων
- 02103 Συγκρούσεις οχήματος-σταθερού εμποδίου
- 02104 Συνθλίψεις μεταξύ οχήματος-οχήματος
- 02105 Συνθλίψεις μεταξύ οχήματος-σταθερού εμποδίου
- 02106 Ανεξέλεγκτη κίνηση Βλάβες συστημάτων
- 02107 Ανεξέλεγκτη κίνηση Ελλιπής ακινητοποίηση
- 02108 Μέσα σταθερής τροχιάς Ανεπαρκής προστασία
- 02109 Μέσα σταθερής τροχιάς- Εκτροχιασμός

02200. Ανατροπή οχημάτων και μηχανημάτων

- 02201 Ασταθής έδραση
- 02202 Υποχώρηση εδάφους / δαπέδου
- 02203 Έκκεντρη φόρτωση
- 02204 Εργασία σε πρανές
- 02205 Υπερφόρτωση
- 02206 Μεγάλες ταχύτητες

02300. Υπόγειες εκσκαφές

- 02301 Στενότητα χώρου
- 02302 Βλάβη συστημάτων κίνησης
- 02303 Ανεπαρκής κάλυψη κινουμένων τμημάτων-πτώσεις
- 02304 Ανεπαρκής κάλυψη κινουμένων τμημάτων- παγίδευσης μελών
- 02305 Τηλεχειριζόμενα μηχανήματα & τμήματά τους

02400. Καθιζήσεις

- 02401 Ανυποστήρικτες παρακείμενες εκσκαφές
- 02402 Προϋπάρχουσα υπόγεια κατασκευή
- 02403 Διάνοιξη υπογείου κατασκευή

02500. Άλλη πηγή

- 02501
- 02502
- 02503

0 3000 . ΠΤΩΞΕΙΣ ΑΠΟ ΥΨΟΣ

03100. Οικοδομές-κτίσματα

- 0 3101 Κατεδαφίσεις

03102 Κενά τοίχων

03103 Κλιμακοστάσια

03104 Εργασία σε στέγες

03200. Δάπεδα εργασίας-προσπελάσεις

03201 Κενά δαπέδων

03202 Πέρατα δαπέδων

03203 Επικλινή δάπεδα

03204 Ολισθηρά δάπεδα

03205 Ανώμαλα δάπεδα

03206 Αστοχία υλικού δαπέδου

03207 Υπερυψωμένες δίοδοι και πεζογέφυρες

03208 Κινητές σκάλες και ανεμόσκαλες

03209 Αναρτημένα δάπεδα Αστοχία ανάρτησης

03210 Κινητά δάπεδα Αστοχία μηχανισμού

03211 Κινητά δάπεδα Πρόσκρουση

03300. Ικριώματα

03301 Κενά ικριωμάτων

03302 Ανατροπή Αστοχία συναρμολόγησης

03303 Ανατροπή Αστοχία έδρασης

03304 Κατάρρευση Αστοχία υλικού ικριώματος

03305 Κατάρρευση Ανεμοπίεση

03400. Τάφροι / φρέατα

03401 Φρέαρ Ανελκυστήρων

03402

03500. Άλλη πηγή

03501

03502

03503

0 4000. ΕΚΡΗΞΕΙΣ - ΕΚΤΟΞΕΥΜΕΝΑ ΥΛΙΚΑ - ΘΡΑΥΣΜΑΤΑ

04100. Εκρηκτικά-Ανατινάξεις

- 04101 Ανατινάξεις βράχων
- 04102 Ανατινάξεις κατασκευών
- 04103 Ατελής Ανατίναξη υπονόμων
- 04104 Αποθήκες εκρηκτικών
- 04105 Χώροι αποθήκευσης πυρομαχικών
- 04106 Διαφυγή-έκλυση εκρηκτικών αερίων & μιγμάτων

04200. Λογεία και δίκτυα υπό πίεση

- 04201 Φιάλες ασετυλίνης / οξυγόνου
- 04202 Υγραέριο
- 04203 Υγρό Άζωτο
- 04204 Αέριο πόλης
- 04205 Πεπιεσμένος αέρας
- 04206 Δίκτυα ύδρευσης
- 04207 Ελαιοδοχεία / υδραυλικά συστήματα

04300. Αστογία υλικών υπό ένταση

- 04301 Βραχώδη υλικά σε θλίψη
- 04302 Προεντάσεις οπλισμού / αγκυρίων
- 04303 Κατεδάφιση προεντεταμένων στοιχείων
- 04304 Συρματόσχοινα
- 04305 Εξολκεύσεις
- 04306 Λαξεύσεις / τεμαχισμός

04400. Εκτοξευμένα υλικά

- 04401 Εκτοξευμένο σκυρόδεμα
- 04402 Αμμοβολές
- 04403 Τροχίσσεις / λειάνσεις

04500. Άλλη πηγή

- 04501
- 04502
- 04503

0 5000 . ΠΤΩΞΕΙΣ ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΕΙΣ ΥΛΙΚΩΝ & ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

05100. Κτίσματα - φέρων οργανισμός

- 05101 Αστοχία Γήρανση
- 05102 Αστοχία Στατική Επιφόρτιση
- 05103 Αστοχία Φυσική δυναμική καταπόνηση
- 05104 Αστοχία Ανθρωπογενείς δυναμική καταπόνηση
- 05105 Κατεδάφιση
- 05106 Κατεδάφιση παρακειμένων

05200. Οικοδομικά στοιχεία

- 05201 Γήρανση πληρωτικών στοιχείων
- 05202 Διαστολή - συστολή υλικών
- 05203 Αποξήλωση δομικών στοιχείων
- 05204 Αναρτημένα στοιχεία και εξαρτήματα
- 05205 Φυσική δυναμική καταπόνηση
- 05206 Ανθρωπογενείς δυναμική καταπόνηση
- 05207 Κατεδάφιση
- 05208 Αρμολόγηση / απαρμολόγηση προκατασκ. στοιχείων

05300. Μεταφερόμενα υλικά-Εκφορτώσεις

- 05301 Μεταφ. μηχανήμα
Ακαταλληλότητα / ανεπάρκεια
- 05302 Μεταφορικό μηχανήμα Βλάβη
- 05303 Μεταφορικό μηχανήμα Υπερφόρτωση
- 05304 Απόκλιση μηχανήματος Ανεπαρκής έδραση
- 05305 Ατελής / έκκεντρη φόρτωση
- 05306 Αστοχία συσκευασίας φορτίου
- 05307 Πρόσκρουση φορτίου
- 05308 Διακίνηση αντικειμένων μεγάλου μήκους
- 05309 Χειρωνακτική μεταφορά βαρέων φορτίων
- 05310 Απόλυση χύδην υλικών. Υπερφόρτωση
- 05311 Εργασία κάτω από σιλό

05400. Στοιβασμένα υλικά

- 05401 Υπερστοίβαση
- 05402 Ανεπάρκεια πλευρικού περιορισμού σωρού
- 05403 Ανορθολογική απόληψη

05500. Άλλη πηγή

- 05501
- 05502
- 05503

0 6000. ΠΥΡΚΑΪΕΣ

06100. Εύφλεκτα υλικά

- 06101 Έκλυση / διαφυγή εύφλεκτων αερίων
- 06102 Δεξαμενές / αντλίες καυσίμων
- 06103 Μονωτικά, διαλύτες, PVC κλπ. εύφλεκτα
- 06104 Ασφαλοστρώσεις / χρήση πίσσας
- 06105 Αυτανάφλεξη - εδαφικά υλικά

- 06106 Αυτανάφλεξη - απορρίμματα
- 06107 Επέκταση εξωγενούς εστίας. Ανεπαρκής προστασία

06200. Οικοδομικά στοιχεία

- 06201 Εναέριοι αγωγοί υπό τάση
- 06202 Υπόγειοι αγωγοί υπό τάση
- 06203 Εντοιχισμένοι αγωγοί υπό τάση
- 06204 Εργαλεία που παράγουν εξωτερικό σπινθήρα

06300. Μεταφερόμενα υλικά-Εκφορτώσεις

- 06301 Χρήση φλόγας - οξυγονοκολλήσεις
- 06302 Χρήση φλόγας - κασσιτεροκολλήσεις
- 06303 Χρήση φλόγας - χυτεύσεις
- 06304 Ηλεκτροσυγκολλήσεις
- 06305 Πυρακτώσεις υλικών

06400. Άλλη πηγή

- 06401
- 06402
- 06403

0 7000 . ΗΛΕΚΤΡΟΠΛΗΞΙΑ

07100. Δίκτυα-Εγκαταστάσεις

- 07101 Προϋπάρχοντα εναέρια δίκτυα
- 07102 Προϋπάρχοντα υπόγεια δίκτυα
- 07103 Προϋπάρχοντα εντοιχισμένα δίκτυα
- 07104 Προϋπάρχοντα επίτοιχα δίκτυα
- 07105 Δίκτυο ηλεκτροδότησης έργου
- 07106 Ανεπαρκής αντικεραυνική προστασία

07200. Εργαλεία-Μηχανήματα

07201 Ηλεκτροκίνητα μηχανήματα

07202 Ηλεκτροκίνητα εργαλεία

07300. Άλλη πηγή

07301

07302

07303

0 8000. Πνιγμός / Ασφυξία

08100. Νερό

08101 Υποβρύχιες εργασίες

08102 Εργασίες εν πλω - πτώση

08103 Βύθιση / ανατροπή πλωτού μέσου

08104 Παρόχθιες / παράλιες εργασίες. Πτώση

08105 Παρόχθιες / παράλιες εργασίες. Ανατροπή μηχαν.

08106 Υπαίθριες λεκάνες / Δεξαμενές. Πτώση

08107 Υπαίθριες λεκάνες / Δεξαμενές. Ανατροπή μηχαν.

08108 Πλημμύρα / Κατάκλιση έργου

08200. Ασφυκτικό περιβάλλον

08201 Βάλτοι, ιλείς, κινούμενες άμμοι

08202 Υπόνομοι, βόθροι, βιολογικοί καθαρισμοί

08203 Βύθιση σε σκυρόδεμα, ασβέστη κλπ.

08204 Εργασία σε κλειστό χώρο-ανεπάρκεια οξυγόνου

08300. Άλλη πηγή

08301

08302

08303

0 9000 . ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ

09100. Υψηλές θερμοκρασίες

- 09101 Συγκολλήσεις / συντήξεις
- 09102 Υπέρθερμα ρευστά
- 09103 Πυρακτωμένα στερεά
- 09104 Τήγματα μετάλλων
- 09105 Ασφαλτος πίσσα
- 09106 Καυστήρες
- 09107 Υπερθερμαινόμενα τμήματα μηχανών

09200. Καυστικά υλικά

- 09201 Ασβέστης
- 09202 Οξέα
- 09203

09300. Άλλη πηγή

- 09301
- 09302
- 09303

10000 . ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΒΛΑΠΤΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

10100. Φυσικοί παράγοντες 10101 Ακτινοβολίες

- 10102 Θόρυβος / δονήσεις
- 10103 Σκόνη
- 10104 Υπαίθρια εργασία. Παγετός
- 10105 Υπαίθρια εργασία. Καύσωνας

10106 Χαμηλή θερμοκρασία χώρου εργασίας

10107 Υψηλή θερμοκρασία χώρου εργασίας

10108 Υγρασία χώρου εργασίας

10109 Υπερπίεση / υποπίεση

10110

10111

10200. Χημικοί παράγοντες

10201 Δηλητηριώδη αέρια

10202 Χρήση τοξικών υλικών

10203 Αμίαντος

10204 Ατμοί τηγμάτων

10205 Αναθυμιάσεις υγρών / βερνίκια, κόλλες, μονωτικά, διαλύτες

10206 Καπναέρια ανατινάξεων

10207 Καυσαέρια μηχανών εσωτερικής καύσης

10208 Συγκολλήσεις

10209 Καρκινογόνοι παράγοντες

10210

10211

10212

10300. Βιολογικοί παράγοντες

10301 Μολυσμένα εδάφη

10302 Μολυσμένα κτίρια

10303 Εργασία σε υπονόμους, βόθρους, βιολογικούς καθαρισμούς

10304 Χώροι υγιεινής

10305

10306

10307

ΤΜΗΜΑ Ζ΄

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Σ.Α.Υ. & Φ.Α.Υ.

(1) ΠΔ-778/80

(2) ΠΔ-1073/81

(3) ΠΔ-396/94

(4) ΠΔ-305/96

(5) Απόφ. – ΔΕΕΠΠ/85/01

(6) Απόφ. – ΔΙΠΑΔ/177/01

(7) Εγκ.-130159/97

(8) Εγκ.-52206/97

(9) Εγκ.-ΔΙΠΑΔ/307/11/01

(10) ΠΔ-105/95

(11) Κανονισμός μεταλλευτικών και λατομικών εργασιών